

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/192/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614200872
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5614200872.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana, v právnej veci žalobcu: Z. H., nar. XX.X.XXXX, bytom V., N. XXXX/X, právne zastúpený spoločnosťou Advokátska kancelária Prachová & Partners, s. r. o., so sídlom Bratislava - mestská časť Ružinov, Miletičova 21, proti žalovanému: Tatry mountain resorts, a.s., so sídlom Liptovský Mikuláš, Demänovská Dolina 72, IČO: 31 560 636, právne zastúpenému JUDr. Barborou Miškovou Kubošiovou, advokátkou so sídlom K., H. XXXX/XX, za účasti intervenienta na strane žalovaného Generali Poist'ovňa, a. s., so sídlom Bratislava, Lamačská cesta 3/ A, IČO: 35 709 332, právne zastúpeného JUDr. Gabrielou Reichovou, advokátkou so sídlom S., I. J. X, o náhradu škody a o náhradu nemajetkovej ujmy, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 10C/33/2014-246 zo dňa 28. novembra 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e** vo výroku (II.) o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti, vo výroku (III.) o trovách konania medzi sporovými stranami navzájom a vo výroku (IV.) o trovách konania štátu.

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o n e c h á v a** **n e d o t k n u t ý m** vo výroku (I.) o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobcovi 1.462 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného **n e p r i z n á v a** voči žalobcovi **n á r o k** na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) sčasti vyhovel žalobe a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.462 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

2. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutočnosti, že žalobca uplatňoval nároky v súvislosti s úrazom, ktorý utrpel dňa 9.1.2012 na pozemku patriacom spoločnosti GRANDHOTEL PRAHA, a.s., ktorej právnym nástupcom je žalovaný. V danej spojitosti (súd) konštatoval preukázanie vzniku škody na zdraví žalobcu v dôsledku úrazu - pádu do šachty na predmetnom pozemku. Ďalej mal za preukázané porušenie právnej - prevenčnej povinnosti právnym predchodcom žalovaného v zmysle § 415 Obč. zák., ako aj príčinnú súvislosť medzi porušením právnej povinnosti právnym predchodcom žalovaného a vznikom škody, nakoľko keby tento riadne zabezpečil uzatvorenie šachty poklopom, prípadne by nebezpečné miesto riadne označil, žalobca by do šachty nespadol a neutrpel by poškodenie zdravia.

3. Pokiaľ okresný súd žalobe v časti - čo do nároku na bolestné vo výške 1.462 eur - vyhovel, mal za preukázanú existenciu všetkých atribútov zodpovednostného právneho vzťahu (právneho predchodcu)

žalovaného za škodu na zdraví spôsobenú žalobcovi. Náhrada škody za vytrpenú bolesť sa poskytuje jednorazovo a bola ohodnotená posudkom MUDr. S. zo dňa 14.1.2014 vo výške 1.462 eur za 95 bodov, z ktorého okresný súd vychádzal.

4. Pokiaľ vo zvyšnej časti - čo do nároku na náhradu škody za sťaženie spoločenského uplatnenia a za stratu na zárobku a čo do nároku na náhradu nemajetkovej ujmy - žalobu zamietol, vychádzal okresný súd z nasledovných úvah a záverov:

5.

6. Vo vzťahu k sťaženiu spoločenského uplatnenia žalobca nepreukázal - neuniesol dôkazné bremeno, že k jeho vzniku došlo v príčinnej súvislosti s porušením právnej povinnosti právnym predchodcom žalovaného, a to vzhľadom na zdravotný stav žalobcu predchádzajúci inkriminovanému úrazu a skorší úraz z roku 2007. Nepreukázal teda, že porušenie právnej povinnosti právnym predchodcom žalovaného bolo príčinou, a to príčinou dôležitou, podstatou a značnou, vzniku škody na jeho zdraví spočívajúcej v sťažení spoločenského uplatnenia. MUDr. S. totiž síce v lekárskom posudku uviedol ako poškodenie zdravia odôvodňujúce sťaženie spoločenského uplatnenia obmedzenie pohyblivosti hrudno-bedernej chrbtice ľahkého stupňa so známkami koreňového dráždenia indukované úrazom, zo žalobcom predloženej zdravotnej dokumentácie však bolo preukázané poškodenie hrudnej chrbtice žalobcu už pred dňom úrazu, t. j. pred 9.1.2012. Už pri vyšetrení zo dňa 14. 2. 2012, teda bezprostredne po úraze, boli u žalobcu konštatované „staré“ zmeny v hrudnej chrbtici (Th10, Th12, Th11). Následne, v ambulantnej správe zo dňa 1.3.2012, je konštatované, že pri vyšetrení magnetickou rezonanciou v roku 2007, t. j. 5 rokov pred úrazom, bola u žalobcu zistená fraktúra Th12 a deformácia Th10. V popise vyšetrenia magnetickou rezonanciou zo dňa 15.3.2012, t. j. krátko po úraze, je uvedená v segmente Th10 kongenitálna (vrodená) anomália axiálneho skeletu, sekundárne degeneratívne zmeny s deformačnou spondylózou s veľkým premostňujúcim ventrolaterálnym osteofytom vpravo, ktorý spôsobuje kompresiu a dislokáciu prevertebrálnych mäkkých tkanív. V lekárskej správe Sociálnej poisťovne zo dňa 8.2.2013 vyhotovenej v súvislosti s posudzovaním invalidity žalobcu je ako rozhodujúce zdravotné postihnutie žalobcu odôvodňujúce invaliditu uvedené "Degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s miernym funkčným postihnutím".

7. Podľa okresného súdu z uvedeného vyplýva, že žalobca už pred úrazom dňa 9.1.2012 utrpel poranenie hrudnej chrbtice - zlomeninu Th12, v segmente hrudnej chrbtice Th10 mal vrodenú anomáliu axiálneho skeletu a sekundárne degeneratívne zmeny s deformačnou spondylózou s veľkým premostňujúcim osteofytom (výrastkom). Pokiaľ teda sťaženie spoločenského uplatnenia žalobcu spočíva v obmedzení pohyblivosti hrudno-bedernej chrbtice, žalobca nepreukázal, že k nemu došlo výlučne, resp. v podstatnej, dôležitej a značnej miere v dôsledku poškodenia zdravia pri úraze dňa 9.1.2012, teda v príčinnej súvislosti s porušením právnej povinnosti právnym predchodcom žalovaného.

8. Čo sa týka náhrady za stratu na zárobku, obdobne podľa súdu prvej inštancie žalovaný neuniesol dôkazné bremeno ohľadom príčinnej súvislosti medzi vznikom škody a predmetným úrazom. Nebolo sporné, že žalobca bol v období od 11.1.2012 do 7.3.2013 práceneschopný a od 9.1.2013 je uznaný za invalidného. Bolo preukázané, že dôvodom vyšetrenia žalobcu dňa 11.1.2012, kedy aj bol uznaný za práceneschopného, bol úraz, ktorý utrpel dňa 9.1.2012.

9. Na základe následných lekárskejších správ však nebolo preukázané, že práceneschopnosť žalobcu trvala do 7.3.2013 len, resp. v podstatnej, dôležitej a značnej miere, z dôvodov poškodenia zdravia pri predmetnom úraze, a že na dĺžku trvania jeho práceneschopnosti nemali vplyv aj jeho predchádzajúce poškodenia chrbtice. Z prepúšťacej správy Kúpele Lúčky, a. s., vyplýva, že žalobca absolvoval kúpeľnú liečbu s diagnózou fraktúra Th10. V ambulantnom náleze zo dňa 19.12.2012 sa konštatuje ako terajšie ochorenie, tak aj stav po fraktúre stavca Th12. V správe Sociálnej poisťovne z konania o posúdení invalidity sa ako terajšie ochorenie na prvom mieste konštatuje zlomenina stavca Th12 z roku 2007 a následne pád do šachty dňa 9.1.2012. V správe sú zároveň ako rozhodujúce zdravotné postihnutie žalobcu odôvodňujúce invaliditu uvedené "Degeneratívne zmeny na chrbtici a medzistavcových platničkách s miernym funkčným postihnutím", v dôsledku čoho súd nemal preukázané, že k uznaniu invalidity žalobcu došlo výlučne, resp. v podstatnej, dôležitej, značnej miere, v dôsledku poškodenia zdravia pri úraze dňa 9.1.2012.

10. Okrem toho žalobca nepreukázal výšku žalovaného nároku v uvedenej časti. V žalobe uviedol, že pred škodovou udalosťou zarobil ako živnostník "približne" 755 eur mesačne. Hoci žalovaný aj intervenient namietali výšku žalovaného nároku v časti uplatnenej straty na zárobku, a to aj z dôvodu nepreukázania výšky výdavkov žalobcu v súvislosti s podnikaním a napriek predbežnému právnemu

posúdeniu veci súdom v rámci postupu podľa § 181 ods. 2 CSP, ktorý uviedol, že doposiaľ žalobca predložil len listinné dôkazy preukazujúce príjmy dosahované v rámci podnikania, žalobca nielenže nepredložil relevantné listinné dôkazy, ktorými by preukázal reálnu stratu na jeho zárobku v dôsledku práceneschopnosti resp. invalidity, ale ani neuviedol relevantné skutkové tvrdenia pre ich prípadné zistenie. V uvedenej súvislosti okresný súd podotkol, že podnikateľovi pri podnikaní vznikajú nielen príjmy, ale aj výdavky, a to minimálne v rozsahu odvodových povinností. Reálna strata na zárobku žalobcu preto nemohla byť zisťovaná len z faktúr, ktorými fakturoval poskytnuté služby, t. j. len z príjmov. Dodal, že prípadnú stratu na zárobku osôb podnikajúcich na základe živnostenského oprávnenia je možné zistiť z príslušných účtovných dokladov, pričom je potrebné preukázať nielen dosiahnuté príjmy, ale aj výdavky vynaložené na ich dosiahnutie.

11. Pokiaľ ide o posledný čiastkový nárok - o náhradu nemajetkovej ujmy, súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca (predovšetkým) nepreukázal vznik samotnej nemajetkovej ujmy v jeho osobnostnej sfére. Žalobca uvádzal, že právny predchodca žalovaného neoprávnene zasiahol do jeho práva na ochranu osobnosti a že vzhľadom na nepriaznivý následok, t. j. intenzitu poranení, charakter, dĺžku liečenia a uznanú invaliditu, morálne zadosťučinenie nie je postačujúce. Netvrdil však a nepreukázal, v čom mala spočívať nemajetková ujma na jeho osobnostných právach (t. j. v psychickej sfére žalobcu), v akých konkrétnych oblastiach sa mala prejaviť, akým spôsobom a v akom rozsahu. Intenzita a rozsah poranení žalobcu, charakter a dĺžka liečenia a uznanie invalidity uvádzané žalobcom v žalobe ako dôvody pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch predstavujú skutočnosti vzťahujúce sa k telesnej (fyzickej) integrite fyzickej osoby.

12. O trovách prvoinštančného konania rozhodol okresný súd pri aplikácii § 255 ods. 1, 2 v spojení s § 257 CSP tak, že žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného nárok na ich náhradu voči žalobcovi nepriznal. Dôvody hodné osobitného zreteľa vzhliadol v osobných a príjmových pomeroch žalobcu (invalidný dôchodok + mzda vo výške 259,80 eur netto) s prihliadnutím všeobecne na charakter žalovaného subjektu a intervenienta na strane žalovaného (právnické osoby).

13. O trovách konania štátu (svedočné) rozhodol tak, že mu/štátu priznal nárok na ich náhradu voči žalobcovi v rozsahu 98,2 % a voči žalovanému v rozsahu 1,8 %, vychádzajúc z rozsahu úspechu tej ktorej sporovej strany.

14. Proti tomuto rozsudku, výslovne čo do zamietnutia žaloby a do trov štátu, podal odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

15. Čo sa týka nároku súvisiaceho so sťažením spoločenského uplatnenia, odvolateľ namietal, že okresný súd nesprávne posúdil skutkový stav. Samotný okresný súd mal za preukázaný vznik škody na zdraví žalobcu v dôsledku úrazu v príčinnej súvislosti s porušením povinností právnym predchodcom žalovaného, v dôsledku čoho mu priznal nárok na bolestné. Je nepochybné, že vážne poranenia niekoľkokrát deklarované lekáarskymi správami museli mať dopad na aktuálne podstavenie žalobcu v spoločnosti a jeho spoločenské uplatnenie tým bolo narušené. Hoci mal v minulosti zdravotné problémy, pred inkriminovaným úrazom vykonával svoju prácu riadne, viedol normálny život a nebol práceneschopný. Po predmetnom úraze bol práceneschopný a doposiaľ pociťuje jeho dôsledky.

16. Z napadnutého rozsudku vyplýva, že okresný súd musel mať za preukázané, že pred dotknutým úrazom žalobca žil riadnym a plnohodnotným životom. Po úraze je takmer imobilný, nedokáže dlhšie sedieť, má bolesti. Odhliadnuc od zdravotných problémov prišiel o predchádzajúci príjem, jeho zdravotný stav zhoršil vzťahy v rodine, nemôže športovať a chodiť do spoločnosti. Žalobca nepoprel, že mal zdravotné problémy aj v minulosti, avšak práve v dôsledku predmetného úrazu sa jeho zdravotný stav zhoršil natoľko, že nedokáže žiť svoj život v takej kvalite, v akej by mohol, pokiaľ by sa mu úraz nestal. Doplnil, že si je vedomý, že nie je jednoduché také okolnosti preukázať, avšak súd by mal miernejšie uplatňovať formálne požiadavky práva, osobitne, vzhľadom na časový odstup od udiania sa podstatných skutočností. Aj s poukazom na rozsudok NS SR sp. zn. 5 Cdo 126/2009 zo dňa 30.6.2010 mal odvolateľ za to, že príčinná súvislosť je zrejماً z jeho stavu a postavenia pred a po predmetnom úraze.

17. Odvolateľ tiež poukázal na nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, v dôsledku čoho došlo k zásahu do jeho práva na súdnu ochranu, resp. do práva na spravodlivý proces. V dôsledku nedostatočného odôvodnenia došlo k sťaženiu možnosti žalobcu argumentovať v odvolacom konaní.

18. Čo sa odvolania do trov konania štátu týka, odvolateľ namietal, že nemal byť zaviazaný k ich náhrade, a to s poukazom na svoje oslobodenie od súdnych poplatkov, ako aj na rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania žalovanému a intervenientovi na jeho strane.

19. Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu žiadal napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Odvolanie žalobcu označil za zmätočné a nejednoznačné. Odvolateľ neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré okresný súd nesprávne vyhodnotil, ako ani v čom spočíva nesprávne právne posúdenie veci a len všeobecne konštatuje, že okresnému súd predkladal rôzne dôkazy. Ako však správne konštatoval okresný súd, nebola preukázaná priama príčinná súvislosť medzi úrazom a súčasným zdravotným stavom žalobcu; práve naopak, už pred inkriminovaným úrazom utrpel úraz chrbtice a mal závažné zdravotné problémy. Tiež invalidita žalobcu bola uznaná výlučne z dôvodu „degeneratívnych zmien na chrbtici a medzistavcových platničkách s miernym funkčným postihnutím“. Na preukázanie nemajetkovej ujmy žalobca nenavrhol ani nepredložil žiadne dôkazy. S poukazom na príslušnú judikatúru žalovaný konštatoval presvedčivosť odôvodnenia napadnutého rozsudku i jeho preskúmateľnosť. Inak sčasti v podstate len zopakoval skutkovú a právnu argumentáciu okresného súdu.

20. Intervenient na strane žalovaného v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že žalobca predložil odvolaciu argumentáciu len k časti nároku - náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. S tvrdením žalobcu o preukázaní predmetného nároku nemožno súhlasiť, predovšetkým žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadom príčinnej súvislosti medzi jeho súčasným zdravotným stavom a predmetným úrazom. Z listinných dôkazov (zdravotnej dokumentácie žalobcu, lekárskej správy Sociálnej poisťovne) jednoznačne vyplynulo, že ešte pred úrazom v roku 2012 žalobca utrpel v roku 2007 fraktúru a deformáciu stavcov Th12 a Th10, a v čase úrazu v roku 2012 sa u neho už prejavovali zmeny staršieho dáta na chrbtici, ktoré boli hodnotené aj ako degeneratívne. Okrem toho bola u neho konštatovaná aj vrodená anomália axiálneho skeletu s následnými sekundárnymi zmenami a deformačnou spondylózou. Zo žiadneho dôkazu potom spoľahlivo nevyplývalo, že tieto ťažkosti boli následkom úrazu v roku 2012. Samotný žalobca pripúšťa poškodenie zdravia a jeho následky už pred úrazom v roku 2012 (či už v odvolaní alebo to vyplýva aj z jeho výpovede v konaní pred okresným súdom, že pred úrazom hrával futbal, mestskú ligu, chodili v sobotu hrať s partiou, potom prestal hrať, ale to bolo ešte v čase po úraze v roku 2007). Pokiaľ ide o ostatný obsah odvolania, žalobca neuvádza, v čom konkrétne považuje rozsudok okresného súdu za nedostatočne odôvodnený a ako malo dôjsť k ním tvrdenému zásahu do práva na súdnu ochranu.

21. Odvolateľ v písomnom vyjadrení k vyššie uvedeným vyjadreniam žalovaného a intervenienta na strane žalovaného opätovne poukázal na závery okresného súdu, že sa úraz stal, ako popisoval žalobca, a žalobcovi bola spôsobená škoda na zdraví (keďže súd mu v časti žaloby vyhovel). Úrazom časti tela, ktorá bola v minulosti poškodená, je zdravotný stav žalobcu o to viac zhoršený. Nemožno tvrdiť, že aj keby sa úraz žalobcovi nebol stal, bol by v súčasnosti rovnako zdravotne obmedzený. Už zo samotného obdobia práceneschopnosti, ktoré časovo nadväzovalo na úraz, ako aj z potrebného liečenia, je zrejmé, že úraz zasiahol do bežného života žalobcu v podstatnej miere, na čo však súd neprihliadol. Po úraze nebol schopný zabezpečovať finančné prostriedky v takom rozsahu ako predtým, jeho mesačný príjem sa znížil v nezanedbateľnom rozsahu, ako to bolo uvádzané počas celého konania. Nestalo sa tak v dôsledku jeho predchádzajúceho zdravotného stavu alebo v dôsledku inej udalosti. Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, pred úrazom viedol žalobca riadny a plnohodnotný život, športoval, riadne pracoval. Okamžite po úraze bola jeho spôsobilosť vrátiť sa do života znížená natoľko, že doposiaľ nežije život s takými aktivitami ako pred úrazom. Po úraze mal problémy v manželstve, nemohol chodiť do spoločnosti, keďže nedokázal dlhšie sedieť, nemohol vykonávať športy, ktoré, aj pri jeho predchádzajúcich zdravotných problémoch, vykonávať mohol. Kvôli bolestiam spôsobeným úrazom býva doposiaľ nervózny a podráždený, má problémy prespať celú noc (a následne býva počas dňa unavený a nevyspatý), čo vedie k častým konfliktom s najbližšími. Je tiež nútený vyhýbať sa spoločnosti, aby v dôsledku svojich problémov nevyvolával konflikty.

22. Napokon, žalovaný v písomnom vyjadrení k vyššie uvedenému vyjadreniu žalobcu zotrval na svojej predchádzajúcej argumentácii. Konštatoval, že sa stotožňuje so závermi okresného súdu o neunesení dôkazného bremena žalobcom ohľadom príčinnej súvislosti, ohľadom výšky uplatneného nároku na náhradu straty na zárobku, ako aj ohľadom nesplnenia predpokladov vzniku práva na náhradu nemajetkovej ujmy a jej výšky. Tvrdenia žalobcu, že predchádzajúce zdravotné problémy nezasahovali do jeho bežného života, je v rozpore s výsledkami vykonaného dokazovania. Žalobca vo vyjadrení uvádza, že „tieto nezasahovali do jeho bežného života v takej závažnej miere“, teda sám priznáva, že jeho zdravotný stav a predchádzajúce úrazy do jeho života zasahovali, a teda bol povinný preukázať v akej miere. Žalobca tiež uviedol, že „je zrejmé, že úrazom časti tela, ktorá bola v minulosti poškodená,

je zdravotný stav zhoršený o to viac". Nepreukázal teda, že úraz dňa 9.1.2012 v značnej, podstatnej, dôležitej miere zhoršil jeho zdravotný stav. Na nepreukázanie okolností odôvodňujúcich nárok na náhradu nemajetkovej ujmy nič nemení ani tvrdenie žalobcu, že „je očividné, že v dôsledku úrazu sa museli horšiť aj jeho sociálne vzťahy, vzťahy v rodine a v práci“.

23. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), subjektívne legitimovanou stranou sporu (§ 359 CSP), vec preskúmal podľa § 379 a § 380 ods. 1 CSP (z titulu čoho nedotknutým zostal rozsudok okresného súdu v odvolaní nenašetrovanom výroku o čiastočnom vyhovení žalobe) a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario za použitia § 219 ods. 3 v spojení s 378 ods. 1 CSP) rozsudok okresného súdu potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

24. Primárne je zo strany odvolacieho súdu nevyhnutné zdôrazniť/upozorniť, že v sporovom konaní, akým nepochybne je aj konanie v súdnej veci, je viazaný nielen rozsahom, ale aj konkrétnymi dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), ktoré odvolateľ vymedzí v rámci zákonom stanovenej odvolacej lehoty.

25. Nadväzne je nutné konštatovať, že krajský súd ani v najmenšom nezľahčuje nepriaznivú životnú situáciu, v akej sa ocitol žalobca, avšak odvolanie - rovnako ako i samotná žaloba - predstreté jeho právnym zástupcom - vykazuje znaky schématického postupu (uplatňovania práva), argumentácia je relatívne všeobecná, resp. nedostatočne reaguje na (konkrétne) dôvody a závery napadnutého rozsudku. Náležité (v zmysle zabezpečujúce legitímnu nádej na procesný úspech v spore) uplatnenie akéhokoľvek subjektívneho nároku na súde totiž vyžaduje (odhliadnuc od subjektívneho pocitu o dôvodnosti nároku) akceptovanie procesných zákonitostí súdneho konania, predovšetkým v podobe kvalifikovaného unesenia bremena tvrdenia a bremena dôkazného.

26. Okresný súd vo vzťahu k zamietnutým nárokom na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, náhradu za stratu na zárobku a na náhradu nemajetkovej ujmy z titulu ochrany osobnosti primárne uzavrel, že nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi uvedenými druhmi ujmy a porušením právnej povinnosti právnym predchodcom žalovaného (t.j. úrazom žalobcu zo dňa 9.1.2012) a že nebolo preukázané, že tieto nároky nesúvisia so zdravotným stavom žalobcu ešte z obdobia predchádzajúceho predmetnému úrazu. Okresný súd svoje závery podrobne skutkovo odôvodnil (bod 36. odôvodnenia rozsudku).

27. Odvolanie poukazuje na záver okresného súdu o preukázaní vzniku škody na jeho zdraví s tým, že mu bola priznaná náhrada za bolesť. Tento záver však bezprostredne nesúvisí s otázkou, či boli alebo neboli preukázané zamietnuté nároky. Argumentácia žalobcu vychádza z premisy, že záver o vzniku škody na zdraví žalobcu musel viesť k záveru o dôvodnosti všetkých uplatnených, t.j. aj zamietnutých nárokov. Tak tomu však - automaticky (bez ďalšieho) nie je. To, že žalobcovi vznikla škoda na zdraví a v súvislosti s tým trpel bolesťami, bol liečený, práceneschopný atď., zohľadnil okresný súd priznaním bolestného. Odvolateľ - žalobca teda/však relevantne nespochybnil podstatný, základ záver okresného súdu, že nebolo preukázané, že k sťaženiu spoločenského uplatnenia a vzniku nemajetkovej ujmy došlo práve a v podstatnej miere dôsledkom úrazu zo dňa 9.1.2012.

28. Žiada sa doplniť, že pre priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia bolo nevyhnutné tvrdiť aj preukázať, že v súvislosti s predmetným poškodením na zdraví nastal u žalobcu stav v súvislosti s poškodením na zdraví, ktoré má preukázateľne nepriaznivé následky pre životné úkony poškodeného, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb alebo na plnenie jeho spoločenských úloh (§ 2 ods. 2 zákona č. 437/2004 Z.z.). Pokiaľ však žalobca v odvolaní v bode III. uviedol, že vážne poranenia „museli mať dopad aj na žalobcove aktuálne postavenie v spoločnosti a jeho spoločenské uplatnenie tým bolo narušené“, ide o argumentáciu veľmi všeobecnú. Okrem toho odôvodňoval preukázanie tohto nároku poukazom na „rôzne dôkazy, a to od lekárskeho správ, výsluchu svedkov, potvrdení o jeho práceneschopnosti“. Avšak v konaní bol vypočutý len jeden svedok, aj to primárne „len“ vo vzťahu k okolnostiam vzniku úrazu žalobcu. Potvrdenie o práceneschopnosti nemôže preukazovať sťaženie spoločenského uplatnenia, nakoľko sa týka len otázky prechodnej pracovnej ne/spôsobilosti a nevypovedá nič o trvalej schopnosti žalobcu uspokojovať a plniť životné a spoločenské potreby a úlohy žalobcu. A lekárske správy predložené žalobcom (ako aj iné vykonané dôkazy) okresný súd vyhodnotil tak, ako už bolo vyššie konštatované - že nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi úrazom žalobcu dňa 9.1.2012 a podstatným, relevantným zhoršením jeho zdravotného stavu s tým spojenými dôsledkami. Predmetný záver súdu prvej inštancie žalobca v odvolaní kvalifikovane nespochybnil a jeho nesprávnosť nepreukázal.

29. Čo sa týka nároku na náhradu za stratu na zárobku, odvolateľ žiadnym spôsobom nenamietal správnosť záveru okresného súdu o absencii skutkových tvrdení pre zistenie výšky straty a, logicky/následne, o ich nepreukázaní. Opísaný záver/dôvod zamietnutia dotknutého nároku prítomne obstoje samostatne. Preto odvolanie žalobcu v tejto časti ani nebolo spôsobilé privodiť zmenu (ev. zrušenie) napadnutého rozsudku.

30. Aj z odvolania žalobcu čo do časti týkajúcej sa nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je zrejmé nedôsledne rozlišovanie jednotlivých čiastkových nárokov. Proti zamietnutiu nároku na náhradu nemajetkovej ujmy totiž argumentuje svojou „takmer“ imobilnosťou, že nedokáže dlhšie sedieť, že má bolesti, prišiel o svoj príjem, že jeho zdravotný stav zhoršil jeho vzťahy v rodine, že nemôže športovať a chodiť do spoločnosti. To sú však okolnosti rozhodné skôr pre nároky na náhradu škody podľa § 444 Obč. zák. Ohľadom zásahu do osobnostných práv, teda do psychickej sféry, žalobca neposkytol dostatočné a relevantné skutkové tvrdenia.

31. Ako odvolací súd naznačil vyššie, už v samotnej/pôvodnej žalobe nie sú celkom presvedčivo a dostatočne skutkovo vymedzené komplikácie, resp. poškodenie zdravia, ktoré mal žalobca utpieť v dôsledku úrazu dňa 9.1.2012. V bode IV. žaloby sa uvádza len veľmi všeobecný opis udalosti, a totiž, že žalobca utrpel poranenie chrbtice a zápästia s práceneschopnosťou od 11.1.2012 do 7.3.2013, ktoré bezprostredne riešil podaním dostupných liekov proti bolesti, neskôr zvyšovaním dávok a nakoniec bol nútený vyhľadať dňa 11.1.2012 lekársku pomoc. Ďalej poukazyval na hospitalizáciu v ÚVN SNP Ružomberok, následne kúpeľnú liečbu v Kúpeľoch Lúčky, a.s., s hlavnou diagnózou M 53 (iné dorzopatie; pozn. krajského súdu) a konštatovanie v lekárskej správe zo dňa 19.12.2012 ohľadom chronických pretrvávajúcich ťažkostí v oblasti chrbtice. Žalobca v žalobe nijako nešpecifikoval svoje zranenia chrbtice (napr. či došlo k zlomenine, alebo len k udretiu atď.). Pritom bol povinný dostatočne skutkovo vymedziť úraz, od ktorého odvodzuje svoje nároky. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že nikde v žalobe sa nespomínajú predchádzajúce zdravotné ťažkosti žalobcu s chrbticou, pričom tieto neboli zanedbateľného rázu, nakoľko šlo napríklad o zlomeninu Th12 a deformáciu Th10 (ako to vyplýva z nálezu z vyšetrenia zo dňa 1.3.2012, ÚVN SNP Ružomberok). Aj uvedené okolnosti podstatne oslabujú (okresným súdom vyhodnotenú za nedôvodnú) tvrdenia žalobcu, že pred úrazom dňa 9.1.2012 viedol, v jednoduchosti povedané, normálny život bez relevantných zdravotných komplikácií.

32. Je namieste zdôrazniť, že žalovaný aj intervenient na jeho strane namietali v priebehu konania pred okresným súdom (napr. na pojednávaní dňa 2.12.2015 alebo dňa 29.10.2018) danosť príčinnej súvislosti medzi úrazom zo dňa 9.1.2012 a žalobcom tvrdými následkami (a z nich vyplývajúcimi nárokmi), a to s poukazom na z predložených listinných podkladov vyplývajúce skoršie zranenia a zdravotné ťažkosti žalobcu. Okresný súd oboznámil žalobcu v rámci postupu podľa § 181 ods. 2 CSP na pojednávaní dňa 29.10.2018 so svojím predbežným názorom o nepreukázaní predmetnej príčinnej súvislosti. Za uvedeného stavu bolo povinnosťou žalobcu jednoznačne vymedziť poškodenie zdravia v dôsledku (práve a len, prípadne v podstatnej, relevantnej miere) úrazu zo dňa 9.1.2012 a predovšetkým toto poškodenie zdravia preukázať, ako aj preukázať, že je príčinou neblahých následkov, od ktorých odvodzoval svoje nároky. Ohľadom tejto povinnosti žalobca zlyhal a bremeno tvrdenia, ako aj, logicky, dôkazné bremeno neuniesol.

33. Vychádzajúc z vyššie uvedených úvah a záverov sa krajský súd stotožnil s napadnutým rozhodnutím okresného súdu, preto ho v odvolaní napadnutej časti vo veci samej potvrdil. Zhrnúc určujúci záver, žalobca v priebehu sporu neuniesol dostatočne bremeno tvrdenia a predovšetkým dôkazné bremeno primárne vo vzťahu základu nároku, a to pokiaľ ide o existenciu príčinnej súvislosti medzi úrazom, ktorý utrpel dňa 9.1.2012, a poškodením zdravia a jeho následkov, od ktorých odvodzoval svoje nároky.

34. Krajský súd potvrdil rozsudok okresného súdu aj vo výroku o trovách konania medzi sporovými stranami ako v od rozhodnutia vo veci samej záväzkom. Okresný súd správne vychádzal zo zásady miery úspechu v spore za zohľadnenia okolností hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP. Krajský súd tiež bez ďalšieho rešpektoval skutočnosť, že žalovaný a intervenient na jeho strane, v neprospech ktorých bolo rozhodnutie o trovách konania vydané, proti nemu odvolanie nepodali (ale ho podal žalobca, ktorého právne postavenie by rozhodnutím odvolacieho súdu nemalo byť v zmysle čl. 16 ods. 3 CSP zhoršené).

35. Napokon potvrdil aj výslovne napadnutý výrok o trovách konania štátu. Súd prvej inštancie totiž správne zaviazal sporové strany k náhrade týchto trov podľa miery úspechu tej ktorej z nich v spore

(§ 255 ods. 2 CSP). Zákonné oslobodenie žalobcu od súdnych poplatkov nemá bez ďalšieho vplyv na jeho povinnosť niesť zodpovednosť za rozsah neúspechu v spore. Okolnosti/dôvody hodné osobitného zreteľa existujúce medzi sporovými stranami navzájom, ktoré okresný súd viedli k nepriznaniu nároku na náhradu trov žalovaného a intervenienta na jeho strane voči žalobcovi, už neboli dané vo vzťahu k trovám konania štátu.

36. O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 257 a § 396 ods. 1 CSP. Žalobca nebol so svojím odvolaním úspešný ani v časti, preto by inak mal byť zaviazaný k náhrade trov konania v prospech úspešnej sporovej strany - žalovaného a intervenienta vystupujúceho na jeho strane. Okolnosti hodné osobitného zreteľa označené okresným súdom (bod 44 jeho odôvodnenia) však možno v plnom rozsahu vziať na úvah aj na odvolacie štádium súdneho konania, preto krajský súd súhrnným výrokom nepriznal predmetný procesný nárok žiadnej zo sporových strán.

37. Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Dovolanie je podľa § 420 CSP prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). Dovolanie možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k niektorej z uvedených vád. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada. Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom. Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť zastúpenia advokátom neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.